

Závěrečná zpráva projektu specifického výzkumu na rok 2012 – zakázka č. 2113/2012

Název projektu: Koncept sociálně odpovědného cestovního ruchu

Specifikace řešitelského týmu

Odpovědný řešitel: PhDr. Josef Kasal, Ph.D.

Studenti magisterského studia na PdF UHK: Martina Rybová (IČ: 19387/1, P-NPE 2)

Jindřich Holzner (IČ: 17246/4, P-NPE 2)

Další výzkumní pracovníci: Ing. Eva Šimková, Ph.D.

Celková částka přidělené dotace: 49.000 Kč (+ 1.000 Kč)

Stručný popis problematiky řešeného projektu:

Projekt specifického výzkumu reaguje na požadavky uvedené v Národním rozvojovém plánu, který vychází z Návrhu koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období let 2007 – 2013, nepřímo také navazuje na specifický výzkum Ing. Šimkové z roku 2011. Koncept sociálně odpovědného cestovního ruchu zahrnuje škálu opatření a navazujících činností, jejichž cílem je harmonizovat požadavky na ekonomickou výkonnost odvětví s požadavky udržitelného rozvoje v cestovním ruchu. Projekt je zaměřen na následující oblasti možného rozvoje cestovního ruchu v ČR:

V oblasti zlepšení kvality produktů cestovního ruchu je to především širší využití sociokulturních specifik naší země s akcentem na sportovní turistiku a s tím související zvyšování turistických zážitků včetně zvyšování bezpečí účastníků. Zvláštního významu zde nabývá podpora přístupu k aktivitám cestovního ruchu pro skupiny se sníženou mobilitou nebo skupiny, jež jsou ekonomicky znevýhodněné, jak je uvedeno v Návrhu Madridské deklarace vyhlášené 15.4. 2010.

V oblasti strategie udržitelného rozvoje cestovního ruchu vychází projekt z principu úcty k lidskému životu, jehož součástí je princip sociální solidarity, sociální soudržnosti, kde turistické aktivity mohou významně přispívat ke snížení počtu sociálně marginalizovaných jedinců.

Významnou pozornost věnuje projekt sociálním a kulturním dopadům průvodních jevů cestovního ruchu na vyhledávané destinace.

Pro řešení problematiky dostupnosti turistických aktivit a udržitelnosti cestovního ruchu v daných lokalitách se projekt zaměřuje na aktéry cestovního ruchu- turisty, sportovní diváky. Prostřednictvím jejich výpovědí je analyzován vztah k turistickým aktivitám, jejich dostupnost a případné dopady na sociální prostředí.

Cíle projektu:

Cílem projektu je analyzovat míru naplňování Koncepce státní politiky cestovního ruchu se zaměřením se na potřeby zákazníků se sníženou mobilitou v oblasti cestovního ruchu zaměřeného na sport. Dílčím cílem projektu je specifikace rizikového cestovního ruchu ve vztahu ke kulturním jedinečnostem zkoumaných lokalit.

Literatura:

Foret, M., Foretová, V. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada, 2001, ISBN 80-247-0207-X

Palatková, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. Praha: Grada, 2011, ISBN: 978-80-247-3750-8

Jakubínová, D. *Marketing v cestovním ruchu*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4209-0

Kasal, J. *Kultura a divácké násilí*. Univerzita Karlova Praha, 2011, disertační práce

Fahrenberger, Myrtek, Schumacher, Brähler. *Dotazník životní spokojenosti*, Praha: Testcentrum, 2001. 84 s. ISBN 80-86471-16-0.

Payne, J. a kol. *Kvalita života a zdraví*. Praha: Triton, 2005. 629 s. ISBN 80-7254-5-657-0.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2007-2013 (<http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch>)

Návrh Madridské deklarace vyhlášené 15.4. 2010 – směřování k sociálně odpovědnému cestovnímu ruchu (<http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch>)

Postup řešení projektu:

Řešení projektu vychází ze dvou základních předpokladů. Zaprvé, koncept sociálně odpovědného cestovního ruchu je měřitelný na subjektivním vnímání životní spokojenosti aktérů turistických aktivit – v našem případě fotbalových diváků. Míra takto vnímané spokojenosti je odrazem vlivu turistických aktivit na danou oblast. Zadruhé, plnohodnotný přístup k turisticko-sportovním aktivitám skupin se sníženou mobilitou je závislý na technické vybavenosti a dostatečném zázemí sportovních areálů, v tomto případě fotbalových stadionů.

Ve spolupráci se studenty magisterského studijního oboru Sociální pedagogika, zařazených do řešitelského týmu na základě osvědčené spolupráce na specifickém výzkumu v předchozím roce 2011 byl proveden kvantitativní výzkum ve vybraných lokalitách s výraznou fotbalovou tradicí. Pro průzkum mezi fotbalovými fanoušky byl použit standardizovaný dotazník životní spokojenosti, který byl vyhodnocen standardními statistickými metodami. Mimo skupiny sportovních diváků byli osloveni také respondenti žijící v okolí stadionů. Na základě komparace výsledků obou zkoumaných skupin byla stanovena míra spokojenosti obyvatel s těmito sportovně-turistickými aktivitami.

Ve vybraných fotbalových stadionech, za aktivní pomoci FAČR, byl proveden podrobný průzkum technického vybavení, dostupnosti a sociálního zázemí pro diváky se sníženou mobilitou. Vybrané stadiony byly otestovány přízvaným členem Křížovatka, handicapcentrum, o.s., který je sám osobou se sníženou mobilitou. Získaná fakta byla podrobně analyzována a vytvořena zpráva o technickém zázemí pro diváky.

Splnění kontrolovatelných výsledků řešení:

Výsledky výzkumu byly prezentovány v příspěvku na mezinárodní konferenci WSEAS, která se konala v Paříži („3rd WSEAS International Conference on Development, Energy, Environment, Economics“ /DEEE '12/, 2. - 4. 12. 2012). Příspěvek je publikován ve sborníku zařazeném mimo jiné i do databáze SCOPUS (viz příloha č. 1 – Text článku). Publikace je zadána do OBD a předpokládá se její ohodnocení v rámci RIV bodů (viz příloha č. 2 – Výpis z OBD).

- Šimková, Eva; Kasal, Josef. Impact of Tourism on the Environment of a Destination. In: *Development, Energy, Environment, Economics*. Proceeding of the 3rd International Conference. Athens: WSEAS Press, 2012, s. 439-444. ISBN: 978-1-61804-139-5.

Na základě výsledků našeho výzkumu je připravován další článek, který bude zaslán k jeho zveřejnění v časopise „Czech Hospitality and Tourism Papers“, jež patří mezi publikace zařazené do RIV:

- Kasal, Josef; Šimková, Eva; Holzner, Jindřich. Sociálně odpovědný cestovní ruch ve sportovním diváctví (analýza dopadů sportovní turistiky v lokalitách s fotbalovými stadiony) *Czech Hospitality and Tourism Papers*. 2013. ISSN 1801-1535.

Přehled realizovaných výdajů:

Výdaje:		Plán:	Skutečnost:
a)	osobní náklady	0	0
b)	stipendia	5 000	5 000,00
c)	materiálové náklady	4 000	4 847,00
d)	služby	18 830	19 209,95
e)	cestovné	20 700	21 010,00
CELKEM (po zaokrouhlení):		49 000	
CELKEM (po navýšení rozpočtu o 1 000,- Kč):		50 000	50 066,95

- a) osobní náklady nebyly čerpány;
- b) stipendia ve výši 5 000 Kč sloužily k ohodnocení aktivit souvisejících s analýzou zdrojů, s realizací a vyhodnocením průzkumného šetření;
- c) materiálové náklady ve výši 4 847 Kč zahrnují tonery (1 438 Kč) do tiskárny využitě pro tisk podkladů k průzkumnému šetření a dále knihy (3 409 Kč), které byly umístěny do knihovny UHK jako prezenční výpůjčky (viz. Soupis literatury v příl. č. 3);
- d) služby v celkové výši 19 209,95 Kč tvoří:
- konferenční poplatek na konferenci WSEAS (DEEE '12) v Paříži: 550 Eur, tj. 13 964,50 Kč
- faktura za služby spojené s rekognoskací přístupových cest a dostupností služeb pro osoby se zdravotním postižením ve vybraných fotbalových stadionech externímu spolupracovníkovi – vozíčkáři: 5 000 Kč
- kurzové ztráty: 245,45 Kč;
- e) cestovné ve výši 21 010 Kč zahrnuje účast na konferenci WSEAS (DEEE '12), Paříž (letenka, ubytování, diety, cestovní pojištění).

Přidělené prostředky (včetně dodatečného navýšení rozpočtu o 1000 Kč) byly přečerpaný o cca 67 Kč. Objem i struktura plánovaných výdajů byly dodrženy.

Výpis výsledovky projektu je uveden v příloze č. 4.

Datum: 3. 1. 2013

Podpis odpovědného řešitele:
PhDr. Josef Kasal, Ph.D.
Katedra sociální patologie a sociologie
PdF UHK

Přílohy:

1. Text článku publikovaného ve sborníku konference WSEAS (DEEE '12).
2. Výpis publikovaného příspěvku z OBD.
3. Soupis zakoupené literatury
4. Výpis výsledovky z Magionu.

Impact of Tourism on the Environment of a Destination

EVA ŠIMKOVÁ, JOSEF KASAL
Department of Social Pathology and Sociology
Faculty of Education
University of Hradec Králové
Hradec Králové, Rokitanského 62
CZECH REPUBLIC
eva.simkova@uhk.cz, josef.kasal@uhk.cz

Abstract: - Tourism is an important part of national economy. On the other hand it can also be a source of some negative externalities. These are mainly environmental externalities, resulting in increased pollution, aesthetic or architectural damages. High concentration of visitors may also lead to increased crime, or aggressiveness. These may have negative effects on quality of life of residents and negative experience of visitors. The paper deals with the influence of tourism on destination environment. It highlights the necessity of sustainable forms of tourism and activities to prevent negative implication of tourism, such as education activities and tourism monitoring.

Key-words: - Tourism, Mass Tourism, Development, Sustainability, Tourism Impact, Monitoring.

1 Introduction

It is widely recognized that tourism is an important factor that significantly contributes to the development of national economy. It can be also stated that tourism is directly linked with the cultural, economic and intellectual potential of a country. On the other hand it may also be affected by negative effects. As an example, it can be natural disasters, wars, or current financial and economic crisis. These negative effects, together with unregulated or underestimated development, tourism can become a source of negative externalities.

These may be environmental externalities, such as pollution of the environment, or cultural damages. Increased concentration of visitors may lead to increased crime, or aggressiveness. Along with increased social tension, grow also risks of social deviations, which have negative impact on the environment of a destination, negative effect on economic and social climate of local people (residents). These may also have negative effects on experience of visitors (safety-related externalities).

2 Problem Formulation

2.1 Objective and Methods

The paper deals with the influence of tourism on destination environment. The aim of this paper is to describe risk factors that relate to tourism

development in a destination, and highlight the importance of focus on responsible forms of tourism, including prevention of negative implication of tourism, such as education activities and especially tourism monitoring.

The paper summarizes author's own experience gained in foreign countries (analysis of information from different tourism-related sources, especially those having sociological aspects). The paper also builds on research results on tourism from the sociologic aspects, such as social impacts of tourism on the host community, and accompanying problems.

Additionally, the paper presents findings of a survey done on general public interest in safe environment within tourism, which was performed in 2011 in three mountain resorts of the Czech Republic. The target group of respondents was 104 mayors of municipalities. The survey was done by direct questioning. First couple of questions related to the safety of tourism environment and its relation to negative features of pathological character. Remaining questions were focused on the quality of stay, and safety level in the tourism destinations under scrutiny. Survey results are presented in chapter 3.

2.2 Theoretical Framework of Impact of Tourism

2.2.1 Importance and Consequences of Tourism

Tourism can be beneficial to almost any region. Tourism activity has impact on tourism

Příloha č. 2

Navigation: Bibliotéka > (00)

Uživatel: admin@vut.cz Ing. Eva Šimková Ph.D. [Debatovat se](#)

Domů | Nový záznam | Import | Seznam importovaných záznamů z WU5 | Přehled statistik

Možnosti: [Upravit záznam](#) [Zpět na seznam](#) [Navigation: 1 z 5](#) [Otevřít záznam](#) [Rozpracování](#)

Pracoviště pro schválení: PDF - Katedra sociální patologie a sociologie
 Druh výstupu (stejná forma): D_ČLÁNEK VE SBORNÍKU
 Vložen zde do RV:
 Rok: 2012

Autoři

Číslo	Příjmení	Jméno	Titul před	Titul za	Ji	Id autor	Zahraniční	Střední podíl v %
Autor								
☒	Šimková	Eva	Ing.	Ph.D.	☐	202086308112	☐	80 %
			Pracoviště autora					
			Dom	Zakládá	Prac			
			☒	PDF	Katedra sociální patologie a sociologie			
☐	Karal	Jiřina	PhDr.	Ph.D.	☐	302750200701	☐	20 %
			Pracoviště autora					
			Dom	Zakládá	Prac			
			☒	PDF	Katedra sociální patologie a sociologie			

Počet témat: 2

Téma

Originál
 Název příspěvku anglicky: ANGLIČTINA (ENG)
 Anotace anglicky: Impact of Tourism on the Environment of a Destination
 Tourism is an important part of national economy. On the other hand it can also be a source of some negative externalities. These are mainly environmental externalities, resulting in increased pollution, aesthetic or architectural damages. High concentration of visitors may also lead to increased crime, or aggressiveness. These may have negative effects on quality of life of residents and negative experience of visitors. The paper deals with the influence of tourism on destination environment. It highlights the necessity of sustainable forms of tourism and activities to prevent negative implication of tourism, such as education activities and tourism monitoring.

Anglická klíčová slova: Tourism, Mass Tourism, Development, Sustainability, Tourism Impact, Monitoring

Ostatní jazyky
 Název příspěvku česky: ČESŤINA (CZE)
 Anotace česky: Cestovní ruch patří mezi významná národněhospodářská odvětví. Na druhé straně může být původcem určitých negativních externalit. Jedná se zejména o environmentální externality, které se projevují znečištěním prostředí nebo poškozením kulturních památek. Zvýšená koncentrace návštěvníků může také vést k vyšší úrovni kriminality a agresivity. Tyto příjevy mohou snižovat kvalitu života obyvatelů i hostů průběhu služeb. Článek pojednává o možných negativních faktorech a vlivem na prostředí destinace cestovního ruchu. Poukazuje na nutnost směřování k odpovědným formám cestovního ruchu a na aktivity, které předcházejí negativním dopadům v podobě různých edukačních aktivit a monitoringu turistů.

Česká klíčová slova: Turismus, masový turismus, rozvoj, udržitelnost, dopad turismu, monitoring

SOUPIS NAKOUPENÉ LITERATURY – ZAKÁZKA Č. 2113/2012

- Tittelbachová, Š. *Turismus a veřejná správa*. Praha: Grada, 2011
Palatková, M., Zichová, J. *Ekonomika turismu*. Praha: Grada, 2011
Hendl, J. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2012
Hendl, J. *Přehled statistických metod*, Praha: Portál, 2012
Matoušek, O., Matoušková A. *Mládež a delikvence*. Praha: Portál 2011
McQuail, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha: Portál, 2009
Rogers, V. *Kyberšikana*. Praha: Portál, 2011
Hierhold, E. *Rétorika a prezentace*. Praha: Grada, 2008
Janečková, H., Vcková, M. *Reminiscence*. Praha: Portál, 2010
Motschnig, R., Nykl, L. *Komunikace zaměřená na člověka*. Praha: Grada, 2011
Reichel, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009
Křivohlavý, J. *Stárnutí z pohledu pozitivní psychologie*. Praha: Grada, 2011
Kaufmann, J.C. *Chápající rozhovor*. Praha: SLON, 2010
Svoboda, V. *Public relations moderně a účinně*. Praha: Grada, 2009
Miovský, M. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2010
Vysekalová, J. a kol. *Psychologie reklamy*. Praha: Grada, 2012
Jandourek, J. *Slovník sociologických pojmů*. Praha: Grada, 2012

Výsledovka po účtech s pohyby
Pohyby za období 2012 / 01 - 12

Pracoviště:	*****	Všechny vybrané analytiky
Činnost:	****	Všechny vybrané analytiky
Fakultní účet:	**	Všechny vybrané analytiky
Zakázka:	*****	Všechny zakázky
Podzakázka:	***	Všechny podzakázky

Účet	Název účtu	Má dáti	Dal	Zůstatek k 2012 / 12
501 003	Spotřeba materiálu kancelářské DU			
	Počáteční stav	0,00		
	POK/0192/00178/12	14.12.2012	1 438,00	0,00 tonery
501 003	Spotřeba materiálu kancelářsk	1 438,00	0,00	1 438,00
501 006	Spotřeba materiálu knihy DU			
	Počáteční stav	0,00		
	ZAV/0111/00883/12	17.12.2012	3 409,00	0,00 knihy
501 006	Spotřeba materiálu knihy DU	3 409,00	0,00	3 409,00
501	Spotřeba materiálu	4 847,00	0,00	4 847,00
512 001	Cestovné zahraniční zaměstnanci DU			
	Počáteční stav	0,00		
	CES/0102/00165/12	05.12.2012	10 354,00	0,00 WSEAS konference Paříž
	CES/0102/00166/12	05.12.2012	3 336,00	0,00 WSEAS konference Paříž
	ZAV/0111/00670/12	12.11.2012	7 320,00	0,00 letenky - Šimková, Kasal
512 001	Cestovné zahraniční zaměstnanci	21 010,00	0,00	21 010,00
512	Cestovné	21 010,00	0,00	21 010,00
518 004	Ostatní služby poplatky DU			
	Počáteční stav	0,00		
	ZAV/0116/00087/12	12.11.2012	13 964,50	0,00 konf.popl. Kasal
518 004	Ostatní služby poplatky DU	13 964,50	0,00	13 964,50
518 099	Ostatní služby			
	Počáteční stav	0,00		
	ZAV/0111/00881/12	17.12.2012	5 000,00	0,00 monitorování dostupnosti
518 099	Ostatní služby	5 000,00	0,00	5 000,00
518	Ostatní služby	18 964,50	0,00	18 964,50
545 001	Kurzové ztráty DU			
	Počáteční stav	0,00		
	BAN/0802/22393/12	13.11.2012	245,85	0,00 0000000000 konf.popl. Kas
545 001	Kurzové ztráty DU	245,85	0,00	245,85
545	Kurzové ztráty	245,85	0,00	245,85
549 004	Jiné ostatní náklady Haléř.vyrovnaní DU			
	Počáteční stav	0,00		
	POK/0102/00155/12	06.12.2012	-0,40	0,00 WSEAS konference Paříž
549 004	Jiné ostatní náklady Haléř.vyrc	-0,40	0,00	-0,40

Výsledovka po účtech s pohyby
Pohyby za období 2012 / 01 - 12

Pracoviště:	*****	Všechny vybrané analytiky
Činnost:	****	Všechny vybrané analytiky
Fakultní účet:	**	Všechny vybrané analytiky
Zakázka:	*****	Všechny zakázky
Podzakázka:	***	Všechny podzakázky

Účet	Název účtu	Má datí	Dal	Zůstatek k 2012 / 12
549 006	Jiné ostatní náklady mimoř.stip. DU			
	Počáteční stav	0,00		
	BAN/0802/10986/12 20.06.2012	5 000,00	0,00	7 mimořádná stipendia
549 006	Jiné ostatní náklady mimoř.stij	5 000,00	0,00	5 000,00
549	Jiné ostatní náklady	4 999,60	0,00	4 999,60
	Náklady celkem	50 066,95	0,00	50 066,95
645 001	Kursově zisky DU			
	Počáteční stav		0,00	
	POK/0131/00054/12 06.12.2012	0,00	-7,20	WSEAS konference Paříž
645 001	Kursově zisky DU	0,00	-7,20	-7,20
645	Kursově zisky	0,00	-7,20	-7,20
649 004	Haléřové vyrovnání DU			
	Počáteční stav		0,00	
	POK/0101/00044/12 06.12.2012	0,00	0,20	WSEAS konference Paříž
649 004	Haléřové vyrovnání DU	0,00	0,20	0,20
649	Jiné ostatní výnosy	0,00	0,20	0,20
691 006	Provoz.dotace věda MŠMTspecifický výzkum			
	Počáteční stav		0,00	
	MAN/0910/00003/12 15.02.2012	0,00	50 000,00	Dotace MŠMT SV - PDF
691 006	Provoz.dotace věda MŠMTspe	0,00	50 000,00	50 000,00
691	Přijaté pffs. mezi zúčt.mezi org.slož.	0,00	50 000,00	50 000,00
	Výnosy celkem	0,00	49 993,00	49 993,00
	Hospodářský výsledek k 2012 / 12:			-73,95
	Náklady za vybrané:	50 066,95		50 066,95
	Výnosy za vybrané:		49 993,00	49 993,00
	Hospodářský výsledek za vybrané k 2012 / 12:			-73,95

Výběrová kritéria (omezení sestavy se řídí právy uživatele pumalih1 (uvedena v závorce))

Pracoviště: 01260 (0126*)
 Činnost: (***)
 Fakultní účet:
 Zakázka: 2113 (*)
 Podzakázka: